

Edebi kimden öwrenmeli?!.

Category: Halk döredijiliği we rowaýatlar, Kitapcy

написано kitapcy | 22 января, 2025

Edebi kimden öwrenmeli?!. Halkyň hazynasyndan

► EDEBI KIMDEN ÖWRENMELI?!

Meniň mamam sowatly kişidi, arapça, latynça, kirill ýazuwlaryny sakynmazdan okardy. Maňa-da harplary ilkinji bolup öwreden şoldy. Ýone onuň ýadynyň ýanynda ýazuw gaty bärden gaýdýardy.

Mamam türkmen dessanlarynyň ählisini diýen ýaly, «Görogly» şadessanynyň köp şahalaryny ýatdan bilyärdi. Okamagy doly öwrenibem ýetişmänkäm «Zöhre-Tahyr», «Şasenem-Garyp», «Gül-Bilbil», «Nejeboglan», «Zeýnelarap», «Babaröwßen», «Ýusup-Züleýha» dessanlaryny ilkinji gezek men mamamyň dilinden diňledim. Ol dessanlary gaty gyzykly gürrüň bererdi. Kyssasynds kimiň dilinden gürrüň gitse, sözüne äheň berşinde şol gahrymanyň keşbine girerdi.

– Edebi kimden öwrenmeli? – diýerdi mamam. – «Edebi düýeden öwren, bolmasa atdan, galyberse itden, iň bolmanda, pişikden öwren» diýipdir köneler.

Men:

– Haýwandanam edep öwrenip bormy? – diýip soraýaryn.
– Elbetde, bor. Düşündireýin. «Haýwanlarda akyl bolmaýar» diýýänlerine gulak gabardyp ýörme. Eýsem, düýeden näme öwrenip bor?! Düýe janawar ýat ýerde botlap gelse, eýesiniň öñünde ýüzünü aşak salyp durarmış. Adamlaryň käbiri welin, iň erbet işleriň birini edip gelse-de, ýüzüňe gönüläp ýylgyryp duruberýär. Çyn bedewler-ä gaty düşbi bolarmış. Babaňyň kakasy – meniň gaýyn atam (oňa Meret seýis diýerdiler) ökde seýis ekeni. Ol: «Bedew adamyň her bir sözüne düşünýär. Diňe ynsan dilinde gürläbilenok» diýerdi» diýip aýdardy. Hawa, hakyky bedewler durşy bilen akyl bolmaly. «Edebi atdan öwren» diýenlerinde bolsa, atyň hiç wagt adamyň üstündn basyp geçmeýändigini göz öñünde tutupdyr köneler. Itden näme

öwrenjek?! It eýesine asla ikilik etmez.

– A, pişik näme?

– Pişik iýip-içýän, ýatýan ýerinde hiç mahal täret etmez. Etjek bolsa, çete çykar. Onsoňam synla-da göräý. Adamlaryň arasynda bolsa duz iýen ýerine ikilik etmekden gaýtmaýanlarda ýok däl.

Döwletmyrat ÝEGENGULYÝEW,
žurnalist.

#garagum_2017 Halk döredijiliği we rowaýatlar